

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Stampa u Informazzjoni

KOMUNIKAT STAMPA Nru 42/06

16 ta' Mejju 2006

Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja fil-kawża C-372/04

The Queen, fuq talba ta' Yvonne Watts vs Bedford Primary Care Trust and Secretary of State for Health

L-OBBLIGU TA' ASSUNZJONI TA' RESPONSABILITÀ GHALL-HLAS TA' L-ISPEJJEŻ TAL-KURA LI TINGHATA FI SPTAR TA' STAT MEMBRU IEHOR JAPPLIKA WKOLL GHAL SERVIZZ NAZZJONALI TAS-SAHHA LI JIPPROVDI L-KURA MINGHAJR HLAS

Sabiex ikun jista' jirrifjuta l-awtorizzazzjoni lil pazjent biex jikseb kura barra mill-pajjiż minhabba raġunijiet ibbażati fuq l-eżistenza ta' żmien ta' stennija għal trattament fi sptar ta' l-Istat Membru ta' residenza, l-NHS (in-National Health Service Britanniku) għandu jistabbilixxi li dan iż-żmien ma jaqbiżx iż-żmien medikament aċċettabbli fid-dawl ta' l-istat ta' saħħa u l-bżonnijiet kliniċi tal-persuna kkonċernata.

Skond id-dritt Komunitarju, is-sistema tal-formola E-112 tippermetti li wiehed jitlob l-awtorizzazzjoni biex imur barra mill-pajjiż sabiex jingħata l-kura. Din l-awtorizzazzjoni ma tistax tiġi rrifjutat meta t-trattament ikkonċernat ikun normalment disponibbli fl-Istat Membru ta' residenza iżda ma jkunx jista' jingħata fi żmien xieraq. Għalhekk il-pazjent għandu d-dritt li jiġi mħallas lura l-ispejjeż tat-trattament mill-fondi ta' l-assigurazzjoni kontra l-mard.

Peress li kienet issofri minn artrite tal-gembejn, is-Sinjura Watts applikat mal-Bedford PCT (Bedford Primary Care Trust, *Trust* għall-kura tas-saħħa ta' Bedford) sabiex, taht kopertura tal-formola E 112, tingħata l-awtorizzazzjoni tmur barra mill-pajjiż sabiex hemmhekk tiġi operata. Fil-kuntest ta' l-iproċessar ta' din l-applikazzjoni, f'Ottubru 2002 hija giet eżaminata minn speċjalista li kklassifikaha fil-kategorija "kazijiet ta' rutina", li kien ifisser żmien ta' stennija ta' sena qabel ma setgħet tiġi operata. Il-Bedford PCT irrifjuta li jagħti lis-Sinjura Watts l-imsemmija formola għar-raġuni li l-pazjenta setgħet tingħata trattament "fi żmien konformi ma' l-għanijiet tal-pjan ta' sigurtà soċjali tal-Gvern", u, għalhekk, "fi żmien xieraq". Is-Sinjura Watts ressqet rikors għall-annullament tad-deċizzjoni ta' rifjut quddiem il-High Court of Justice.

Wara li l-istat ta' saħħa tas-Sinjura Watts mar għall-agħar, hija giet eżaminata mill-ġdid f'Jannar ta' l-2003 u gie propost li tiġi operata fi żmien tlieta jew erba' xhur. Il-Bedford PCT tenna r-rifjut tiegħu. Madankollu, f'Marzu ta' l-2003, is-Sinjura Watts marret Franza fejn għamlet operazzjoni

li permezz tagħha intqiegħdet proteżi f'gembjha. Għal din l-operazzjoni hija ħallset l-ammont ta' 3 900 GBP. Għalhekk hija kompliet il-proċedimenti quddiem il-High Court of Justice fejn talbet ukoll il-ħlas lura ta' l-ispejjeż mediċi li kienet ħallset fi Franza. Il-High Court of Justice ċaħdet irrikors għar-raġuni li s-Sinjura Watts ma kellhiex taffaċċja dewmien ingustifikat wara li l-każ tagħha reġa' gie eżaminat f'Jannar 2003. Kemm is-Sinjura watts kif ukoll is-Secretary of State for Health appellaw minn din is-sentenza. F'dawn iċ-ċirkustanzi, il-Qorti ta' l-Appell għamlet xi domandi lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej rigward il-portata tar-Regolament Nru 1408/71 u tad-dispożizzjonijiet tat-Trattat li jirrigwardaw il-libertà li jiġu pprovduti servizzi.

Il-portata tar-Regolament 1408/71¹

L-ewwel nett, il-Qorti tal-Ġustizzja tfakkar li fil-kuntest tar-Regolament 1408/71, l-istituzzjoni kompetenti għandha tagħti l-awtorizzazzjoni minn qabel għall-assunzjoni tar-responsabbiltà għall-ħlas ta' l-ispejjeż ta' kura mogħtija barra mill-pajjiż biss jekk din ma tkunx tista' tingħata fiż-żmien normalment neċessarju għall-ksib tat-trattament in kwistjoni fl-Istat Membru ta' residenza.

Il-Qorti tal-Ġustizzja tiddeċiedi li sabiex tkun tista' tiġġustifika li tirrifjuta l-awtorizzazzjoni minħabba raġuni bbażata fuq l-eżistenza ta' żmien ta' stennija, din l-istituzzjoni **għandha tistabbilixxi li ż-żmien**, li jirrizulta mill-għanijiet ta' pjanifikazzjoni u ta' amministrazzjoni tal-provvista ta' sptarjiet, **ma jkunx jaqbeż iż-żmien aċċettabbli fid-dawl ta' evalwazzjoni medika oġġettiva tal-bżonnijiet kliniċi tal-persuna kkonċernata fid-dawl tal-kundizzjoni medika tagħha, ta' l-istorja klinika tagħha, ta' l-iżvilupp probabbli tal-marda tagħha, tal-livell ta' uġiegh tagħha u/jew tan-natura tad-diżabbiltà tagħha meta tintalab l-awtorizzazzjoni.**

Barra minn dan, l-ifissar taż-żmien ta' stennija għandu jiġi konċepit b'mod flessibbli u dinamiku, li jippermetti li jiġi kkunsidrat mill-ġdid iż-żmien li għall-ewwel kien gie notifikat lill-persuna kkonċernata minħabba li eventwalment l-istat ta' saħħa tagħha jkun mar għall-aġħar wara l-ewwel applikazzjoni għal awtorizzazzjoni.

F'din il-kawża, hija l-qorti tar-rinviju li għandha tivverifika jekk iż-żmien ta' stennija invokat mill-korp kompetenti tal-NHS kienx jaqbeż iż-żmien medikament aċċettabbli fid-dawl tas-sitwazzjoni u tal-bżonnijiet kliniċi individwali tal-persuna kkonċernata.

Il-portata tal-libertà li jiġu pprovduti servizzi

Il-Qorti tal-Ġustizzja tikkunsidra li f'sitwazzjoni, bħal dik in kwistjoni, fejn persuna li l-istat ta' saħħa tagħha jkun jeħtieġ kura fi sptar tmur fi Stat Membru ieħor sabiex hemmek tirċevi, bi ħlas, il-kura in kwistjoni, **taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet relatati mal-libertà li jiġu pprovduti servizzi** indipendentement minn kif taħdem is-sistema nazzjonali li magħha hija rreġistrata din il-persuna u li minnha sussegwentement tintalab l-assunzjoni tar-responsabbiltà għall-ħlas ta' l-ispejjeż ta' dawn is-servizzi

Hija tirrileva wkoll li s-sistema ta' awtorizzazzjoni minn qabel li hija kundizzjoni għall-assunzjoni ta' responsabbiltà mill-NHS għal kura li tkun disponibbli fi sptar ta' Stat Membru ieħor

¹ Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 1408/71 ta' l-14 ta' Ġunju 1971, dwar l-applikazzjoni ta' l-iskemi tas-sigurtà soċjali għall-persuni impjegati, għall-persuni li jahdmu għal rashom u għall-membri tal-familja tagħhom li jiċċaqilqu fil-Komunità fil-verżjoni tiegħu kif emendat u aġġornat mir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 118/97 tat-2 ta' Diċembru 1996 (ĠU 1997, L 28, p. 1)

tiskoraġġixxi, x'aktarx tostakola, lill-pazjenti kkonċernati milli jikkonsultaw rwieħhom ma' min jipprovdi servizzi ta' kura fi sptarijiet stabbiliti fi Stat Membru ieħor u tikkostitwixxi, kemm għal dawn il-pazjenti, kif ukoll għal min jipprovdi s-servizz, ostakolu għal-libertà li jiġu pprovduti servizzi.

Madankollu, hija tikkunsidra li **restrizzjoni bhal din tista' tkun iġġustifikata fid-dawl ta' raġunijiet imperattivi**. Fil-fatt, hija tiddeċiedi li fil-perspettiva li tiġi ggarantita aċċessibilità suffiċjenti u permanenti għal kura fi sptarijiet ta' kwalità, kif ukoll li jiġi ggarantit kontroll ta' l-ispejjeż u li jiġi evitat kull tberbiq ta' riżorsi finanzjarji, tekniċi u umani, il-ħtieġa li l-assunzjoni, mis-sistema nazzjonali, tar-responsabbiltà għall-ħlas ta' l-ispejjeż ta' kura li għandha tingħata fi sptarijiet ta' Stat Membru ieħor tiġi ssuġġettata għal awtorizzazzjoni minn qabel tidher li hija miżura neċessarja u fl-istess hin raġonevoli.

Madankollu, huwa neċessarju li l-kundizzjonijiet marbutin ma' l-ġhoti ta' tali awtorizzazzjoni jkunu ġġustifikati fid-dawl tal-ħtiġijiet imsemmija iktar 'il fuq u li dawn jissodisfaw il-ħtieġa ta' proporzjonalità. **Issa, il-leġiżlazzjoni li tirtirrigwarda l-NHS ma tindikax il-kriterji għall-ġhoti jew għar-rifjut ta' l-awtorizzazzjoni minn qabel meħtieġa għall-assunzjoni tar-responsabbiltà għall-ħlas ta' l-ispejjeż tal-kura pprovduta fi sptarijiet li jinsabu fi Stat Membru ieħor. Hija għalhekk ma tillimitax l-eżerċizzju tas-setgħa diskrezzjonali ta' l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti f'dan ir-rigward. Għalhekk, dan in nuqqas ta' limitazzjoni ġuridika jagħmel l-istħarriġ ġudizzjarju tad-deċiżjonijiet ta' rifjut ta' awtorizzazzjoni diffiċli.**

F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-Ġustizzja tiddeċiedi li meta ż-żmien li jirriżulta minn dawn il-listi ta' stennija jidher li jaqbeż, fil-każ individwali kkonċernat, iż-żmien aċċettabbli fid-dawl ta' evalwazzjoni medika oġġettiva taċ-ċirkustanzi kollha li jikkarakterizzaw is-sitwazzjoni u l-ħtiġijiet kliniċi tal-persuna kkonċernata, **l-istituzzjoni kompetenti ma tistax tirtirrifjuta l-awtorizzazzjoni mitluba billi tibbaża ruħha fuq raġunijiet ibbażati fuq l-eżistenza ta' dawn il-listi ta' stennija, fuq dannu mgarrab mill-ordni normali tal-prijoritajiet** marbuta mal-livell ta' urġenza tal-każ li għandu jiġi trattat, fuq il-fatt li **l-kura fl-isptarijiet tingħata b'xejn**, fuq l-obbligu li jiġu pprovduti **mezzi finanzjarji speċifiċi** sabiex tiġi assunta r-responsabbiltà għall-ħlas ta' l-ispejjeż tat-treatment li għandu jingħata fi Stat Membru ieħor u/jew **fuq paragun bejn l-ispejjeż ta' dan it-treatment u treatment ekwivalenti fl-Istat Membru ta' residenza.**

Konsegwentement, l-awtoritajiet responsabbli minn servizz nazzjonali tas-saħħa bħal dak tal-NHS għandhom l-obbligu li jipprovdu mekkanizmi għall-assunzjoni tar-responsabbiltà għall-ħlas ta' l-ispejjeż tal-kura li tingħata fi sptarijiet ta' Stat Membru ieħor lill-pazjenti li l-imsemmi servizz mhuwiex f'pożizzjoni li jfornilhom it-treatment meħtieġ fi żmien medikament aċċettabbli

Il-modalitajiet ta' rimborż

Il-Qorti tal-Ġustizzja tiddeċiedi li **l-pazjent li jkun ġie awtorizzat jirċievi kura fi sptar ta' Stat Membru ieħor (Stat fejn jingħata t-treatment), jew li jkun ġie affaċċjat b'rifjut mhux fondat, għandu d-dritt li l-istituzzjoni kompetenti tassumi r-responsabbiltà għall-ispejjeż tat-treatment skond id-dispożizzjonijiet tal-leġiżlazzjoni ta' l-Istat fejn jingħata t-treatment, bħallikieku jiddipendi minn dan ta' l-aħħar.**

Fil-każ ta' nuqqas ta' assunzjoni shiħa tar-responsabbiltà, il-fatt li l-pazjent jitqiegħed mill-ġdid fil-pożizzjoni li kien ikun fiha li kieku s-servizz nazzjonali tas-saħħa li hu rreġistrat miegħu kien f'pożizzjoni li jipprovdi, fi żmien medikament aċċettabbli, trattament ekwivalenti għal dak li jkun irċieva fl-Istat Membru fejn jingħata t-trattament, jimplika, għall-istituzzjoni kompetenti, l-obbligu li tintervjeni b'mod supplimentari favur il-persuna kkonċernata sabiex tkopri d-differenza bejn, minn naħa, l-ammont li jikkorrispondi ma' l-ispejjeż ta' dan it-trattament ekwivalenti fl-Istat ta' residenza, li ma jkunx jista' jaqbeż l-ammont iffatturat għat-trattament mogħti fl-Istat fejn jingħata t-trattament, u, min-naħa l-oħra, l-ammont li jkun tħallas mill-istituzzjoni ta' l-imsemmi Stat li jirriżulta mill-applikazzjoni tal-leġiżlazzjoni ta' dan l-Istat, meta l-ewwel ammont ikun ikbar mit-tieni wieħed. **Bil-kontra ta' dan, meta l-ispejjeż iffatturati fl-Istat Membru fejn jingħata t-trattament ikunu jaqbżu** l-ispejjeż ta' trattament ekwivalenti fl-Istat Membru ta' residenza, l-istituzzjoni kompetenti **għandha tkopri d-differenza ta' l-ispejjeż** ta' trattament fi sptar bejn iż-żewġ Stati Membri biss sal-prezz tat-trattament ekwivalenti fl-Istat Membru ta' residenza.

F'dak li jikkonċerna **l-ispejjeż ta' vvjaġġar u ta' soġġorn**, peress li l-obbligu li l-istituzzjoni kompetenti għandha jirrigwarda biss l-ispejjeż marbuta mal-kura tas-saħħa miksuba mill-pazjent fl-Istat fejn jingħata t-trattament, **ikun hemm assunzjoni ta' responsabbiltà għalihom** biss jekk il-leġiżlazzjoni ta' l-Istat Membru kompetenti timponi fuq is-sistema nazzjonali obbligu simili ta' assunzjoni tar-responsabbiltà għall-ħlas ta' l-ispejjeż fil-kuntest ta' trattament mogħti fi stabbiliment lokali li jaqa' taħt l-imsemmija sistema.

Dokument mhux uffiċjali għall-użu tal-mezzi tal-komunikazzjoni li ma jorbotx lill-Qorti tal-Ġustizzja

Lingwi disponibbli: kollha

It-test shiħ tas-sentenza jinstab fuq is-sit Internet tal-Qorti tal-Ġustizzja

*<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=MT&Submit=rechercher&numaff=C->
Generalment, tkun tista' tikkonsulta minn nofsinhar (CET) tal-jum li fih tingħata s-sentenza.*

Għal aktar informazzjoni, int mitlub tikkuntattja lil Christopher Fretwell

Tel: (00352) 4303 3355 Fax: (00352) 4303 2731